

Tasarım Çizgi Değildir

Ökul yıllarında kendi kıyafetlerini dizayn ederek tasarım dünyası ile tanışan İpek Tohumcu, şimdi çizgileriyle günümüz kadının giyimine yön veriyor. Ülkemizin yetiştirdiği başarılı modacılar arasında biri olan İpek Tohumcu'dan Türkiye'nin modadaki doğru ve yanlışları üzerine bir söyleşi yaptık.

Öncelikle İpek Tohumcu'yu kendi sözcükleriyle tanıyalım: "Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü mezunuyum. Mezun olduktan sonra Türkiye'de çalışmadım. Sadece kısa

sürelle olarak bir ihracat firmasında staj yaptım. Devamı olarak resim yapardım ve giyim tasarımlarına çok meraklıydım. Hatta okul yıllarımda kendi kıyafetlerimin tasarımını yapar, daha sonra bu tarzda dikirtirdim. Okulda hersek nereden giyindiğimi soruyordu. Bu konuda eğitim almak istedim, ancak Türkiye'de bunun okulu yoktu. 1981 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ne gittim. Burada New York Üniversitesi'ne (State University Of New York, Fashion Institute of Technology) devam ettim ve bu üniversitenin moda tasarım bölümünü bitirdim. Ardından New York'da işe başladım. Daha sonra Ilic Wacs Tailord Designer Award olarak adlandırılan New York konfeksiyon sanayi ödülünü kazandım. Bu ödül dış giyim üzerine etek pantolon dalında bir ödüldü. Yurtdışındaki ödüller önemlidir, öyle laf olsun diye verilmemesi bilirlir. Bu ödülün ardından, daha farklı şekilde çalışmaya başladım, insanlar beni tavsiye ediyorlardı. New York'da kaldığım sürece, farklı alanlarda çalışmaya özen gösterdim. İç giyim ve triko dışında bir bayanın giyimiyle ilgili tüm dallarda çalıştım. Bu arada sürekli olarak Türkiye'ye gelip gidiyordum. Geldiğim sırada, Türk piyasasını yakından izliyordum. Bu nedenle Türkiye piyasasından hiç bir zaman kopuk olmadım. Hatta bazı firmaların nasıl geliştiklerini modellerini kimlerden aldıklarını -ki bazı firmalar birebir kopya ediyorlardı- rahatlıkla görebiliyordum. Bir başka firmanın modelini almayı başlangıç için sakınca olarak görmüyordum. Başlangıç için bu tasarımcıların izlemesi gereken bir yol. İnsan taklit edecek, etkilenecektir. Ama bu süreklilik kazanmamalı. Belirli bir süre sonra özgün eserler ortaya çıkarmalıdır. Ancak taklit işten kaçmak için kullanılıyor ve bir alışkanlık haline geliyorsa, işte bu önemli bir sorun. Türkiye'nin geç kaldığı noktada bu. Bir taraftan fason üretim devam ederken, diğer taraftan özgün tasarımlar konusunda da kendimizi geliştirmemiz

gerekliyordu. Yurtdışında biz, işçi ağırlıklı olarak bilinen bir ülkeyiz. Çok güzel el emegimiz var, bu konuda son derece yetenekliyiz. Bu nedenle herkesin marka olması söz konusu olamaz. Mevut markalarında üretilecek birilerinin olması gerekiyor. Türkiye makina parkı açısından çok iye bir durumda, makina parkına çok güzel yatırımlar yapıldı. Fabrika tarzında çok güzel fason üretim yapan firmalarımız var. Bu sadece İstanbul için geçerli bir durum da değil, Anadolu'nun birçok yerinde bu tarz üretim yapan firmalarımız söz konusu. Yani üretim konusunda ülkemizin sorunu yok, ama belli dengeleri sağlamak istiyorsak fonu üretim yanında marka ve özgün tasarım konusunda da kendimizi geliştirmemiz gerekiyor.

Türkiye'de üretimi hedef alan sanayi kitlesi, tasarımı önemsemedikleri için hiç bir zaman designer ihtiyacını dile getirmediler. İhtiyacın olmadığı yerde bu konunun eğitimde olmaz. Bu kadar basit. İş imkanı yaratmadığımız zaman bu konuda eğitimde de başarılı olmazsınız. Okuldan mezun olan insanları nerede istilidam edeceksiniz. Geçmiş yıllarda firmalara, siparişlerle

